

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Методика викладання слов'янських літератур у вищих навчальних
закладах**

Освітня програма «Польська мова і література»

Спеціалізація 035.033 Слов'янські мови та літератури
(переклад включно) перша - польська

Спеціальність 035 філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” 08. 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методика викладання слов'янських літератур у вищих навчальних закладах
Викладач	Кандидат педагогічних наук, доцент Мартинець Алла Михайлівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	alla.martynec@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно рішення кафедри

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курс покликаний допомогти набути знання з методики викладання польської літератури у закладах вищої освіти, підготувати здобувачів освіти до практичної діяльності, сформуванню вмінь створювати ефективні навчальні ситуації в освітньому та виховному процесах із використанням сучасних технологій навчання, відпрацьовувати навички науково-дослідницької діяльності, формувати естетичні смаки здобувачів освіти. У результаті вивчення курсу здобувачі освіти мають на основі засвоєних теоретичних понять уміти застосовувати різні комбінації методів і прийомів викладання польської літератури, обирати творчий підхід під час проведення занять різного типу, індивідуальної, самостійної та дистанційної форми навчання.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є досягнення здобувачів освіти розуміння загальних засад методики викладання польської літератури у закладі вищої освіти.

Основні цілі вивчення дисципліни полягають оволодіння основами педагогічної теорії, дидактикою вищої школи, формування у здобувачів освіти здатності до свідомого вибору засобів педагогічного впливу відповідно до різних ситуацій для успішного вирішення проблем навчання, виховання і освіти.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності, які формуються курсом у здобувачів освіти: Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність бути критичним і самокритичним. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність працювати у команді та автономно. Здатність до адаптації та дії у новій обстановці. Здатність спілкуватися з працівникам інших професійних груп різного рівня. Здатність осмислювати літературу як полісистемну, розуміти еволюційні шляхи розвитку вітчизняного і світового літературознавства. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методичних принципів. Здатність використовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. Здатність вільно користуватися спільною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати, яких повинні досягти здобувачі освіти: Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію

саморозвитку та професійного самовдосконалення. Упевнено володіти державною та польською мовами для здійснення письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного і та наукового спілкування презентувати результати досліджень державною та польською мовами. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками різних професійних груп різного рівня. Оцінювати і критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12 годин
Семінарські заняття	18 годин
Самостійна робота	60 годин

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс(рік навчання)	Нормативний/вибірковий
I	035 Філологія	I	Нормативний

Тема	Кількість годин		
	Лекція	Сем.заняття	Сам.робота
Зміст, планування та організація навчального процесу у вищій школі : (Науково-методичне забезпечення навчального процесу. Освітньо-професійна програма (ОПП). Навчальний план. Робоча навчальна програма. Індивідуальний навчальний план).	2		6
Форми, види, методи і засоби навчання викладання літератури у вищій школі. Лекція у вищій школі : Види лекцій : (Визначення цілей і відповідність їх навчальним програмам. Компетентності та компетенції у роботі викладача. Робота з літературознавчим матеріалом та художніми текстами. Систематизація матеріалів і підготовка моделі тексту лекції. Робота над формою викладу. Візуалізація матеріалу. Підготовка до лекції як до акту публічного виступу).	2	2	6
Технологія і техніка організації та проведення семінарів, практичних, лабораторних, індивідуальних занять, консультацій і колоквиумів : (Спільне та відмінне у семінарських та практичних заняттях з	2	2	6

літератури. Визначення цілей семінарських та практичних занять. Робота з теоретико-літературним та критичним матеріалом на практичних та семінарських заняттях. Місце та значення художнього тексту на заняттях практичного характеру. Співпраця викладача та студента на практичних та семінарських заняттях. Візуалізація обговорюваного матеріалу)			
Психолого-педагогічні та методичні засади організації самостійної навчальної роботи студентів (Класифікація видів самостійної роботи студентів-філологів. Специфіка випереджувальних завдань з літератури та методики її викладання. Роль ІКТ у самостійній роботі студента-філолога. Контроль самостійної роботи студента філолога)	2	2	6
Система аналізу й оцінювання навчальних досягнень студентів : (Сутність понять «контроль», його функції та завдання. Види контролю у вищій школі. Контроль аудиторний та позааудиторний. Форми та методи перевірки знань та умінь студентів-філологів. Види тестової перевірки	2	2	6
Інноваційні педагогічні технології у активізації навчання студентів-філологів : Поняття про інноваційні педагогічні технології та їхня мета ВШ. Закордонний досвід у роботі вітчизняних вишів. Технологія «Будинок вільної дитини» (М.Монтессорі). «Йена-план-школа» П. Петерсена як педагогічна технологія. Педагогічна технологія «Школа для життя, через життя» Ж.-О. Декролі). Особливості змісту педагогічної технології «Школа діалогу культур» (В. Біблер). Особливості педагогічної технології «Школа Саммерхілл» (О.-С. Нілла). Технологія особистісно-розвивального навчання Ельконіна-Давидова		4	8
Система організації науково-дослідної роботи студентів : (Поняття, мета та завдання науково-дослідної роботи студентів. Види та форми науково-дослідної роботи студентів. Керівництво, планування та облік науково-дослідної роботи студентів).		2	8
Академічна доброчесність у роботі викладача та студента: (Поняття про академічну доброчесність Академічна доброчесність та якість освіти : спільні вектори. Шляхи формування академічної доброчесності у студентів ЗВО. Основні види порушень академічної доброчесності. Етичний бік академічної доброчесності).		2	8
Професійна майстерність : (Основні коненти педагогічної діяльності та їх характеристика. Педагогічна моральність та професійно значущі якості викладача. Поняття про майстерність у викладацькій діяльності. Підвищення професійної майстерності викладача літератури. Типологія викладачів вищої школи. Поняття про авторитет викладача).	2	2	6
УСЬОГО:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання проводиться за стобальною системою, з якої 50 балів студент збирає протягом семестру, а 50 балів відводиться на іспит відповідно ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Загальні 100 балів включають: 30 балів за практичні заняття, 10 балів контрольна робота, 10 балів самостійна робота, 50 балів іспит
Вимоги до письмових робіт	Концептуально конкретне і емпірично верифіковане висвітлення питання пропонованого для письмової роботи.
Семінарські заняття	Відповідь оцінюється у площині п'ятибальної системи. Максимальна кількість 30 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих форм навчальної роботи, які підлягають поточному та контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів допуску до іспиту складає не менше 25 балів відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – іспит. Форма задачі – комбінована. Здобувачеві пропонується екзаменаційний білет із трьох завдань – двох теоретичних (30 балів) і одного практичного (20 балів).

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положень: [1 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf) і Положення [2 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc)

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.](#)

Відвідування занять. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.](#) Здобувачів освіти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, підняти

бал.отриманий на занятті, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача.

Навчання за індивідуальним графіком регламентується [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Здобувачі освіти самостійноопрацюють матеріал, виконують, згідно прописаного графіку завдання індивідуального плану, за потреби отримують консультацію від викладача у консультаційні години.

Неформальна освіта. Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни. Здобувач освіти, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>

8. Рекомендована література

1. Авдеєнко А. П. Інтенсифікація навчального процесу та організація самостійної роботи студентів. Проблеми освіти. Київ. 2001. Вип.24. С.108-111 (URL : <https://vseosvita.ua/library/samostijna-robota-studentiv-65183.html>)
2. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти в Україні: Історія, Теорія: Підручник. Київ, Либідь, 1998. – 560 с.
3. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. К.: Академвидав, 2004. 352 с. (URL : <https://academia-pc.com.ua/product/306>)
4. Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи. Київ: Знання, 2009. 387 с. (URL : <http://pedagogy.webukr.net/>)
5. Мистецтво бути викладачем: Практ. посіб. Київ: Навчально-методичний центр „Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”. 2003. 144 с.
6. Мацевко-Бекерська Л.В. Методика викладання світової літератури: Навчально-методичний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 320 с.
7. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. Київ: ЧП, 2007. 211 с. (URL : <https://studfiles.net/preview/4495672/>)
8. Ортинський В Л. Педагогіка вищої школи : навч. Посібник. М-во освіти і науки України, Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 472 с. (URL : <http://pedagogy.webukr.net/>)
9. Освітні технології: Навч.-метод. посіб. За заг. ред. О. М. Пехоти. Київ: А.С.К., 2001. 256 с. (URL : <http://librarium.mywebcommunity.org/c>)
10. Dialog w literaturach i jezykach slowianskich. Opole, 2003

Викладач [А.М.Мартинець](#)